

Η ΘΕΑ ΚΟΝΚΟΥΡΡΕΝΤΣΑ.

συναγωνισμός, ἢ, ὡς παρὰ τῷ λαῷ καλεῖται μὲ τὴν ἰταλικὴν τοῦ ὀνομασίαν, ἢ «κονκουρρέντσα», εἶνε, ὡς πάντες γινώσκουσιν, ἰσχυροτάτη δύναμις, ἐν τῷ βίῳ ἐν γένει καὶ ἰδίᾳ ἐν τῷ ἐμπορίῳ καὶ τῇ βιομηχανίᾳ λίαν ζωογόνως ἐπενεργοῦσα, τὸ ἐφευρετικὸν καὶ ἐπιχειρηματικὸν πνεῦμα ἐξεγείρουσα καὶ ἀναπτεροῦσα, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς κλάδοις τῆς ἀνθρωπίνης ἐργασίας καὶ δράσεως εἰς ἀμιλλαν παροτρύνουσα. Ἄλλ' ἐξ αὐτῆς τῆς ἐννοίας τοῦ συναγωνισμοῦ ἐξάγεται, ὅτι ἕκαστος τῶν συναμιλλωμένων προσπαθεῖ παντὶ σθένει νὰ ὑποσκελίσῃ τοὺς ἀνταγωνιστάς του καὶ διὰ πάσης θυσίας νὰ τοὺς ἐπισκιάσῃ. Ἡ τάσις αὕτη ὑπῆρξε φυσικῶ τῷ λόγῳ ἀνεκὰθεν, καὶ ὅπως σήμερον οὕτω καὶ εἰς ὅλας τὰς ἐποχὰς ὑπῆρξαν δύο εἶδη ἀνταγωνισμῶν: ὁ ἐντιμὸς καὶ ὁ ἄτιμος.

Ἄλλ' αἱ φάσεις καὶ ἐκδηλώσεις τοῦ ἐμπορικοῦ συναγωνισμοῦ, αἵτινες πρότερον ἦσαν ἀπλούσταται καὶ περιωρίζοντο σχεδὸν ἀποκλειστικῶς εἰς προφορικοὺς ἐπαίνους καὶ συστάσεις τῶν ἰδίων καὶ εἰς ἐξευτελισμὸν τῶν ἀλλοτρίων ἐμπορευμάτων, — ὅπως λ. χ. ποιοῦσιν οἱ ταπεινοὶ ἐκεῖνοι ἱματιοπῶλαι τῶν μεγαλοπλόων, οἵτινες προσπαθοῦσι νὰ ἐπισκιάσωσι τοὺς ἀνταγωνιστάς των, τὰ μὲν ἴδια ἐμπορεύματα ἐγκωμιάζοντες ὡς ἀνυπέβλητα κατὰ τὴν ποιότητα, τὴν στερεότητα καὶ τὴν εὐθηνίαν, τὰ δὲ τῶν ἄλλων κακολογούντες ὡς στεροῦμενα πάσης ἀξίας — αἱ ὄψεις αὗται τοῦ συναγωνισμοῦ ἐγένοντο κατὰ τοὺς ἡμετέρους χρόνους τοσοῦτον ποικίλαι, πολυεεῖς καὶ πολυμήχανοι, ὥστε διαφεύγουσι πᾶσαν γνῶσιν καὶ πᾶσαν ἐξέτασιν.

Τὸ ἐνεργότατον τοῦ συναγωνισμοῦ ἐργαλεῖον εἶνε ἡ Ῥεκλάμα, ἢ νεωτάτη αὕτη θεὰ, εἰς τὴν ὁποίαν σήμερον πᾶς ἕκαστος προσφέρει τὴν λατρείαν του, περὶ τῶν ἀγαθῶν τοῦ κόσμου τούτου ὅπως δήποτε πρὸς ἄλλους ἀνταγωνιζόμενος.

Ἡ χώρα, ἐν ἣ κυριαρχεῖ ἡ Ῥεκλάμα, εἶνε ἀπειραντος καὶ εὐρόνεται ὀσημέραι.

Ὁ Βερολιναῖος ἐκεῖνος πιλοποιός, τοῦ ὁποῦ οἱ πῖλοι ἔφερον ἐπὶ τοῦ ὑπογράμματος αὐτῶν μετ' ἐκτάκτου φιλοκαλίας καὶ ἀκριβείας ἀποτετυπωμένα τὰ σχέδια τῆς πρωτευούσης τοῦ κράτους, εἶχεν ὁμολογουμένως πολὺ περιωρισμένην φαντασίαν, καὶ ἤττηθη κατὰ κράτος ὑπὸ τοῦ ἐν Κέρνιτς ἀνταγωνιστοῦ του, ὅστις διὰ νὰ ἐπιδείξῃ τὴν στερεότητα τῶν πῖλων του, ἐξέδηκεν εἰς τὸ μέγα παράθυρον τοῦ καταστήματός του ἓνα ὠραιότατον πῖλον πεπληρωμένον διαυγοῦς ὕδατος, ἐν ᾧ ἐκολύμβων εὐκινήτως πλῆθος μικρῶν ἰχθύων. Τὸ μηχανήμα τοῦτο προσεῖλκυσε πλῆθος πελατῶν καὶ ἠνάγκασεν ἕτερόν τινα πιλοποῖον νὰ μμηθῇ καὶ τελειοποιήσῃ τὸ παράδειγμα τοῦ ἀντιπάλου του· διὸ ἀμέσως ἐξέδηκεν εἰς τὸ παράθυρόν του πῖλον πεπληρωμένον ἐλαίου, ἐφ' οὗ ἐκολύμβων ἀνημμένα κανδηληθραὶ.

Ὅλας διάφορος ἦτο ἡ ἐπίνοια ἐνὸς Ἀμερικανοῦ πιλοποιοῦ. Οὗτος δηλαδὴ κατάρθωσε νὰ εὕρῃ τὴν εἰκόνα πασιγνώστου τινὸς νεάνιδος, μελλούσης κληρονόμου πολλῶν ἑκατομμυρίων. Κατὰ τὸ πρότυπον τοῦτο ἐξωγράφησε διὰ τινος καλλιτέχνου τὴν πλουσιωτάτην νεάνίδα κρατοῦσαν ἐν ταῖς χερσὶ μετὰ θυμασμοῦ τὸν

ὑψηλὸν καὶ στυλινότατον πῖλον οὕτως, ὥστε τὸ περικαλλῆς αὐτῆς πρόσωπον ἐφαίνετο ὡς ἐκ κατόπτρου ἀνταπαστράπτον. Ὑπὸ δὲ τὴν εἰκόνα ἦτο γεγραμμένον μὲ χρυσὰ γράμματα, ὅτι ἡ νεάνις ἐκείνου μόνου τοὺς νέους θεωρεῖ ὡς ἀληθῶς εὐγενεῖς καὶ «gentleman-like», οἵτινες προμηθεύονται τοὺς πῖλους τῶν ἐκ τοῦ περιφημοτάτου καταστήματος τοῦ «Ἰωνάθαν Λέβισσον». Ἐννοεῖται οἰκοθεν ὅτι σύμπαντες οἱ ἀβρυνταὶ καὶ φιλοκαλλωπισταὶ τῆς Νέας Ὑόρκης ἐγένοντο πελάται τοῦ καταστήματος τούτου.

Τὸ «συναγωνιστικὸν» τοῦτο πανούργημα ἐμιμήθησαν πολλαχῶς καὶ ἄλλοι. Πλείστοι διαφόρων εἰδῶν ἔμποροι καὶ βιομήχανοι μετεχειρίζοντο ὁμοίας εἰκόνας πρὸς ἄγρην πελατῶν, καὶ πλείσται διὰ τὸν πλοῦτον ἢ τὴν καλλονὴν αὐτῶν περιφανεῖς γυναῖκες ἐχρησίμευον ἐν ἀγνοίᾳ ἢ παρὰ βούλησιν ὡς δέλεαρ. Οὔτε ἠδύναντο ν' ἀντεπεξέλθωσι τελεσφόρως ἐναντίον τῆς κακοήθους καὶ σκανδαλώδους ταύτης ἐκμεταλλεύσεως τῶν θελητῶν αὐτῶν, διότι αἱ εἰκόνας οὐδὲν ἔφερον ὄνομα καὶ ἐπομένως ὁ εἰρηνοδίκης, ἐνώπιον τοῦ ὁποῦ ἐνήγγοντο οἱ καταχρασταί, ἐθεώρει ὡς βάσιμον καὶ πιθανὸν τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν ἐναγομένων, λεγόντων ὅτι αἱ εἰκόνας εἶναι ἄλλων γυναικῶν ὁμοίων πρὸς τὰς ἐναγοῦσας, καὶ ἀπεφαίνετο ὅτι οὐδὲν ὑπάρχει τιμωρήσιμον πταῖσμα. Κατὰ ταῦτα ἐν Ἀμερικῇ πᾶν πρόσωπον, δυνάμενον νὰ χρησιμεύσῃ ἀκουσίως ὡς ὄργανον κερδοσκοπικῶν μηχανημάτων, μένει ἐντελῶς ἀπροστάτευτον, ἐν Εὐρώπῃ ὅμως ἀπολαβεῖ τῆς προστασίας τῶν νόμων, καὶ πᾶσα τοιαύτη κατάχρησις ὑπάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἀπρεποῦς ἀνταγωνισμοῦ.

Ὁ ἀπρεπὴς καὶ ὁ ἔτι κινδυνωδέστερος τούτου, ὁ ἄτιμος συναγωνισμός, ἐμποδίζονται καὶ τιμωροῦνται ἐν τοῖς μᾶλλον εὐνομούμενοις κράτεσι τῆς Εὐρώπης. Ἄλλ' ἐνταῦθα παραλείποντες πᾶσαν περὶ τούτου ἐξέτασιν, στρεφόμεθα πάλιν πρὸς τὸν ἐντιμὸν καὶ ἐπιτετραμμένον συναγωνισμὸν.

Οὗτος ἔγκειται ὡς φυσικὴ ἀνάγκη ἐν αὐτῇ τῇ οὐσίᾳ τοῦ ἐμπορίου, εἶνε ὅμως ἐν γένει λίαν δυσεκτέλεστος καὶ ἀπαιτεῖ εἰς τὰς πλείστας περιστάσεις χρήματα, καὶ μάλιστα πολλὰ χρήματα. Ἡ ἐν τινι γερμανικῇ ἐφημερίδι δημοσιευθεῖσα εἰδησις, ὅτι κύριός τις εὕρισκετο εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν, καδ' ἦν δὲ στιγμὴν ἀνεχώρει ἢ ἀμαξοστοιχία, ἔτυχε νὰ κλεισθῇ ἢ ἄκρα τοῦ ἐνδύματος του μεταξὺ τῆς θύρας τοῦ βαγωνίου, αὐτὸς δὲ κρατούμενος ἀπὸ σιδηροῦ τινος στύλου, ἐσταμάτησε τὴν ἤδη ἐκκινήσασαν ἀμαξοστοιχίαν, καὶ ὅτι τὸ «στερεώτατον ἐκεῖνο ἐνδυμα» εἶχεν ἀγορασθῆ ἐν τῷ καταστήματι τοῦ κυρίου «Μ. Σουλτσε» — ἢ Ῥεκλάμα αὕτη οὔτε ἐστοίχισε βεβαίως πολλὰ χρήματα οὔτε προσεπόρισε πολλοὺς πελάτας εἰς τὸν παράφορον καὶ ὑπερβολικὸν ἐκεῖνον ἱματιοπώλην· ἀλλὰ ὁ ἐν Πετροῦπόλει ἐκεῖνος ἱματιοπώλης, ὁ ὁποῖος διὰ νὰ προσελκύσῃ ὅσον οἶόν τε περισσοτέρους πελάτας καὶ νὰ ὑποσκελίσῃ τοὺς ἀνταγωνιστάς του ἠγόρασε τὴν περιφημὸν εἰκόνα «Bacchantenfamilie» τοῦ διασημοτάτου ζωγράφου Μάκαρτ καὶ ἐξέδηκεν αὐτὴν ἐν τῷ καταστήματί του, ἐθυσίασεν εἰς τὴν θεὰν «Κονκουρρέντσαν» ὑπὲρ τὰς δέκα χιλιάδας ρου-

βλίων, εἰ καὶ ἡ θυσία αὕτη δὲν ὑπῆρξε ματαία, διότι τὸ κατάστημά του ἐπὶ ὀλοκλήρους ἑβδομάδας ἦτο πλήρες ἀγοραστῶν, οἱ τινες βεβαίως προσεικύνοντο κυρίως ὑπὸ

τῆς εἰκόνας τὴν δὲ ἀγορὰν ἐθεώρουν ὡς δευτερεύον, οὐχ ἤττον ὅμως τὴν φήμην τοῦ καταστήματος διέδωκαν εἰς ἅπασαν τὴν πόλιν καὶ τὴν περιχώρον.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΠΩΣ ΚΑΤΑΡΤΙΖΕΤΑΙ Η ΚΛΕΙΩ.

(Τέλος.)

Τὰ φύλλα ἐξετυπώθησαν πλεον· ἀπ' οὗ δὲ στεγνώσῃ καλῶς λειαινόνται πάλιν καὶ στυλβούνται δι' ὑδραυλικῶν πιεστηρίων, ἔπειτα δὲ στέλλονται εἰς τὸ βιβλιοδετικὸν τμήμα. Ἐκεῖ παραλαμβάνονται ὑπὸ τῶν διπλωτριῶν, νεαρῶν ἐργατῶν, αἵτινες διὰ τῶν ἀβρῶν καὶ ἠσκημένων δακτύλων τῶν διπλόνουσι μετὰ προσοχῆς καὶ σταχυοῦσι τὰ φύλλα ἐκάστου τεύχους περιβάλλουσαι αὐτὰ διὰ τοῦ ἐγκαίρως ἐκτυπωθέντος ἐξωφύλλου. Ἡ ἐργασία αὕτη ὅσον ἀπλή καὶ ἂν φαίνεται ἔχει οὐ μικρὰν σημασίαν, διότι δίδει τὸ ὀριστικὸν σχῆμα εἰς τὸ περιοδικόν, ὑπὸ τὸ ὁποῖον τὸ λαμβάνει καὶ ὑπὸ τὸ ὁποῖον τὸ ἀντιλαμβάνεται ὁ ἀναγνώστης· ἡ σημασία αὕτη εἶνε πολλῶν μεγαλειότερα εἰς περιοδικά, οἷα ἡ Κλειώ, ἔχοντα καλλιτεχνικὰς ἀξιώσεις, προσπαθοῦντα διὰ τοῦ συνόλου αὐτῶν, διὰ τῆς ἀριστοτεχνικῆς ἐπεξεργασίας τῶν εἰκόνων, διὰ τοῦ συνδυασμοῦ καὶ τῶν ἀποχρώσεων τῶν χρωμάτων, διὰ τῆς τυπογραφικῆς τελειότητος, διὰ τῆς ἐντελείας τοῦ χάρτου καὶ αὐτῆς ἐπι τῆς μελάνης νὰ ἐμποιήσῃ σὺν-θετον ἀλλ' ἐνιαίαν ἐντύπωσιν, τὴν ὑπὸ τῶν φιλοσόφων καλουμένην ἐποπτεῖαν, ἐποπτεῖαν καλολογικὴν ἐνταῦθα, εὐαρεστοῦσαν τὴν καλαισθησίαν τοῦ ἀναγνώστου, χωρὶς πολλακῆς νὰ δύναται οὗτος ν' ἀναλύσῃ αὐτὴν καὶ νὰ ὀρίσῃ ἀκριβῶς τοὺς λόγους τοῦ ἐν αὐτῷ ψυχικοῦ φαινομένου. Διὰ νὰ ἐκτιμήσωμεν ἐπαξίως τὴν σημασίαν τοῦ διπλώματος φανταζόμεθα ὅτι ἀποστέλλομεν εἰς τοὺς συνδρομητὰς ἡμῶν ἐν φύλλον τῆς Κλειοῦς κακῶς ἐπτυγμένον. Ποῖα διαμαρτυρία δὲ ἐγερθῶσιν ἐκ τῶν τεσσάρων σημείων τοῦ ὀρίζοντος, ποῖα ἐπιτιμήσεις ἢ παράπονα, κατὰ τὸν χαρακτήρα τοῦ συνδρομητοῦ! Εὐτυχῶς ὁ τοιοῦτος φόβος εἶνε φροῦδος, ἰδίως ἐν Λειψία, τῷ ἐκδοτικῷ κέντρῳ τῆς Γερμανίας, ὅπου πᾶν συνδεόμενον πρὸς τὴν ἐκτύπωσιν, τὴν στάχῃσιν καὶ τὴν βιβλιοδεσίαν ἐξίκετο εἰς βαθμὸν τελειότητος δυσπέρβλητον· αἱ ἀναγνώστρια τῆς Κλειοῦς δύνανται ν' ἀναμένωσι μετ' ἐμπιστοσύνης καὶ ἀταραξίας ἕκαστον τεύχος αὐτῆς.

Τώρα ἄρχεται τὸ ἔργον τῆς Διεκπεραιώσεως.

Διὰ τὰ περιοδικὰ τὰ ἔχοντα δεκάδας χιλιάδων συνδρομητῶν ἢ διεκπεραιώσις λαμβάνει ἀληθῶς ἐπικὰς διαστάσεις. Θορυβώδης κίνησις ἐπικρατεῖ ἐν τοῖς γραφείοις τῆς διεκπεραιώσεως, πολυἀριθμὸν δὲ προσωπικὸν ἐκτελεῖ μετὰ πυρετώδους δραστηριότητος τὴν πολυσύνθετον ἐργασίαν· ἄλλοι γράφουσι διευθύνσεις, ἄλλοι ταχυδρομικὰ τιμολόγια, ἄλλοι σημειοῦσιν εἰς κατάστιχα τὰ ἐξαγόμενα ἀντίτυπα, ἄλλοι ἐξελέγχουσι τ' ἀποστέλλόμενα. Ἐν ἄλλῃ αἰθούσῃ ῥωμαλέοι ἄνδρες δένουσι δέματα, κυλίουσι ὀλοκλήρους μπάλες τευχῶν, φορτῶνουσιν αὐτὰς ἐπὶ μεγάλων ἀμαξῶν.

Κατὰ τὰς δύο τῆς διεκπεραιώσεως ἡμέρας, τὴν τετάρτην καὶ πέμπτην βαρεῖα φορητοὶ ἀμαξαι, ὑψηλοῦς σωροῦς ἐστοιβασμένων δερμάτων φέρουσαι διέρχονται

τὰς ὁδοὺς τῆς Λειψίας διευθυνόμεναι εἰς τοὺς διαφόρους σιδηροδρομικοὺς αὐτῆς σταθμοὺς. Οὕτω τὰ περιοδικὰ διασκορπίζονται ἀνά τὴν Γερμανίαν καὶ τὸ ἐξωτερικόν, καὶ ἐν μὲν τῇ Γερμανίᾳ καὶ τοῖς ἐγγύς αὐτῇ κράτεσιν οἱ βιβλιοπῶλαι καὶ δι' αὐτῶν οἱ συνδρομηταὶ παραλαμβάνουσι τὸ περιοδικόν τὸ Σάββατον ἢ τὴν Κυριακὴν, ὡς πρὸς τὰς μακρὰν δὲ κειμένας χώρας ἢ μετὰ τῶν ὁποίων ἐπικοινωνία ἢ ὅλη ἢ ἐν μέρει ἐκτελεῖται διὰ θαλασσοπλοῖας ἢ διεκπεραιώσις κανονίζεται κατὰ τοὺς ἐκ τῶν ἀρισμένων λιμένων ἀπόπλους τῶν ἀτμοπλοίων.

Ἡ Κλειώ δὲν ἔχει μὲν δυστυχῶς τὰς δεκάδας χιλιάδων συνδρομητῶν τῶν γερμανικῶν περιοδικῶν ἀλλ' ἔνεκα τοῦ διεσπαρμένου τῶν φίλων αὐτῆς ἀνά τὴν ὑφήλιον (ἀποστέλλει φύλλα εἰς ὅλας τὰς ἡπείρους τῆς ὑδρογείου μηδὲ τῆς Αὐστραλίας ἐξαιρουμένης) ἢ διεκπεραιώσις τῆς ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν διεκπεραιώσιν γερμανικοῦ περιοδικοῦ ἀριθμοῦντος δεκαπλασίους συνδρομητῶν. Ἡ ἀποστολὴ ἑκατὸν τευχῶν ἐν ἐνὶ δέματι εἶνε ἂν μὴ ἑκατοντάκις τοῦλάχιστον πεντηκοντάκις εὐκολωτέρα καὶ ταχύτερα τῆς ἀποστολῆς ἑκατὸν τευχῶν ἐν ἰδιαίτεροις περιβλήμασι, μετὰ ἑκατὸν ἐπιγραφῶν· τὰ γερμανικὰ φύλλα ἐκτελοῦντα διὰ τῶν βιβλιοπωλῶν τὴν ἀποστολὴν τῶν φύλλων διεκπεραιουοῦσι διὰ μίας ἐργασίας πολλὰ ἀντίτυπα συγχρόνως, ἀλλ' ἔνεκα τῆς παρ' ἡμῖν μὴ καταρτίσεως τοιοῦτου ὀργανισμοῦ ἢ Κλειώ διεκπεραιουοῦται κατὰ τὸ πλεῖστον οὐχὶ en gros, διὰ νὰ μεταχειρισθῶμεν ἐμπορικὴν ἔκφρασιν, ἀλλ' en détail, λιανικῶς ὅπως λέγομεν κοινῶς.

Πολλὴ ἐργασία λοιπόν, πολλὴ προσοχὴ καὶ ἀκριβεία ἀπαιτοῦνται ὅπως ἐγκαίρως καὶ τακτικῶς ἐξαποστέλληται τὸ περιοδικόν ἡμῶν εἰς τοὺς φίλους συνδρομητῶν. Ἡ διεκπεραιώσις, ὡς καὶ ὁ διοργανισμὸς τῆς ὅλης ἐργασίας ἐν γένει, εἶνε οὕτω κατατεταγμένη ὥστε λειτουργεῖ ὡς ὀρολόγιον, ἀλλ' ἐνίοτε ἢ ἔνεκα παρεμπιπτουσῶν ἑορτῶν ἐπιβραδυνουσῶν τὴν ἐκτύπωσιν, ἢ διακοπῆς τῆς σιδηροδρομικῆς συγκοινωνίας ἢ τρικυμίας δυνατὸν νὰ ἐπέλθῃ μικρὰ τις ἀνάμαλία. Ἄλλ', ὡς καὶ ἀλλαχοῦ εἶπομεν, ἡ Κλειώ δὲν εἶνε ἡμερησία ἐφημερίς· ὁ Γκαίτε παρομοιάζει πού τὸν ἐν-θουσιασμὸν μὲ τὰ ὄστρεῖδια, διότι ἀμφότερα, ἐφ' ὅσον εἶνε νωπὰ ἔχουσιν ἀξίαν· εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἀνάγονται καὶ τὰ ἡμερησία φύλλα, τὰ ὁποῖα μετὰ πάροδον μίας ἡμέρας καθίστανται ἄχρηστα· εἶνε εἶδος ψυχῶν ζωηρῶν, παρδαλῶν, ἀεικινήτων, ἀλλὰ καὶ ἡμεροβίων· ὑπάρχουσιν ὅμως πράγματα τῶν ὁποίων ἀκριβῶς ἢ ἀξία συνίσταται εἰς τὸ ὅτι δύνανται ν' ἀψηφῶσι τὸν χρόνον· ἂν ὁ κακὸς οἶνος παλαιούμενος ὀξυνίζει, ὁ καλὸς ἀποκτᾷ δύναμιν καὶ ἄρωμα· ἐπειδὴ δὲ προσπαθοῦμεν, τὰ ἐν τῇ Κλειοῖ δημοσιευόμενα, κείμενόν τε καὶ εἰκόνας, νὰ ἔχωσι διαρκῆ ἀξίαν, φρονοῦμεν ὅτι μικρὰ τις ἐνίοτε